

De alder-nieuwste leyssem-liedekens die ghesonghen worden op den kers-nacht ende de navolghende dagen tot ons L. Vrouwe Lichtmisse

bron

De alder-nieuwste leyssem-liedekens die ghesonghen worden op den kers-nacht ende de navolghende dagen tot ons L. Vrouwe Lichtmisse. De weduwe van Joseph Jacops, Antwerpen 1701 (herdruk)

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_ald002alde01_01/colofon.php

© 2014 dbnl

The logo for the Digital Library of the Netherlands (dbnl), featuring the lowercase letters 'dbnl' in a blue, sans-serif font. The letter 'd' is stylized with a small hook at the top.

Een nieuw Leyssem-Liedeken.

Op de Wijse: Hy gheeft ons peys voor dese reys.

NU Coridon 't is tijdt,
 Men gaet den peys verconden
 Den Vrede maecker selfs,
 Die is ons af-ghesonden,
 Messias komt tot ons,
 Op desen blijden nacht
 Die ons die soete vre
 En peys heeft med' gheracht,
 Hy gheeft ons peys,
 Voor dese reys, Voor dese reys,
 Hy gheeft ons peys,
 Peys, peys, peys, peys voor dese reys
 Peys, peys, peys, peys voor dese reys
 Hy is in Bethleem stal,
 Te middernacht gheboren,
 Een soete kind'ken kleyn,
 Die Godt was van te voren
 En darrom woud'hy zijn
 Een mensche van gheboort
 Om tusschen Godt en ons
 Te maecken een accoort,
 Hy gheeft ons peys,
 Voor dese reys, Voor dese reys,
 Hy gheeft ons peys,
 Peys, peys, peys, peys voor dese reys
 Peys, peys, peys, peys voor dese reys
 Siet hoe, de sterren swieren,
 Tschijnt't zy voor onsen peys,
 Dan nu af aen al vieren:
 Danck Godt dan eerst voor al,
 Doet af stant van het quaet,
 Want d'oorlogh is ghewis,
 Een straffe van misdaet,
 Hy gheeft ons peys
 Voor dese reys, Voor dese reys.

Een nieuw Kers-liedeken.

Op de Wijse: Och wat maect gy getier, den heelen dagh te bier.

COmt al te samen naer den stal,
 Daer leet den grooten al,
 Daer leet den grooten al,
 In doecxkens teer ghewonden,
 In de kribb' op wat hoy en stroy,
 En beweent onse groote sonden,
 Sus sus Heer, Sus sus Heer,
 Houdt op en krijt niet meer.

Hy daelt uyt sijnen hoogen throon,
 En neemt by ons de woon,
 En neemt by ons de woon,
 In groot ellendigheden:
 In een arm' oudt vervallen koy,
 Siet hy heeft in sijn teere leden
 Sus sus Heer Sus sus Heer,
 Houdt op en krijt niet meer.

Maria kust haer lieve Kindt
 Dat sy in doecxkens windt,
 Dat sy in doecxkens windt,
 Vol moederlijcke minne:
 d'Enghels singhen int aerdsche dal,
 Die de menschen van goede willen
 Sus sus Heer, Sus sus Heer,
 Houdt op en krijt niet meer.

Lof moet zijn tot alle tijdt,
 Het kindt ghebenedijdt,
 Het kindt ghebenedijdt,
 Den Coninck nieuw gheboren:
 Hy verlost ons van d'helsche pijn,
 Sonder hem waren wy verloren,
 Sus sus Heer, Sus sus Heer,
 Houdt op en krijt niet meer.

Een nieuw Leyssem-Liedeken, vande Herderkens ende Herderinnekens.

Op de Wijse: *Alsoo't begint.*

Herderkens// en Herderinnekens van Bethleem,
 En hebby niet ghehoort // En hebby niet ghehoort,
 De stemme onverwacht,
 T'scheen de locht was vol van Enghelen,
 Inden stillen middernacht:
 Den Coninck is gheboren
 Gaet en bewijst hem eer,
 My docht het was naer Bethleem,
 Herderkens naer Bethleem, Herderkens naer Bethleem
 Herderkens naar Bethleem
 Is dat het Conincks hof,
 Och neen, och neen, och neen,
 Maer sijn hof is een arm stalleken,
 Gaet bewijst hem eer en lof,
 Herderkens en Herderinnekens van Bethleem,
 Wat saeghdy inden stal // Wat deder eerst voor al,

Wat gaefd' het soete kindt,
 Heet het toch met vreughden willekom,
 Want het u soo seer bemint?
 Wy hebben't Kindt aenbeden // het scheen het loegh ons aen
 Cleyn giftjens die wy deden // Het was al aenghenaem,
 Benefens aen het Kribbeken
 Stont den Os en't Eselken,
 Neffens aen het Kribbeken // Stont den Os en't Eselken
 En wasser niemandt meer?
 Och neen, och neen, och neen,
 Van de Moeder die't lief Kindeken
 Noemden haeren Godt en Heer. Dan de Moeder die't lief, etc.
 Herderkens en Herderinnemens van Bethleem,
 En gaet noch soo niet wegh // Hoort eens wat ick u segh,
 Blijft noch wat inden stal,
 Weet ghy wel dat dit lief kindeken:
 Oock een Herder wesen sal
 Sijn alder-beste weyde // dat saligh hemels velt,
 Daer d'Engiels hun vermeyden // 't ghetal is onghetelt,
 Een schaepken dat verloren gaet,
 Waerom hy al d'ander laet,

't Schaepken dat verloren gaet,
 Waerom hy al d'ander laet,
 Soeckt hy dat over al,
 Och ja, och ja, och ja,
 Daerom komt hy lieve Herderkens,
 Uyt den hemel inden stal. Daerom komt hy, etc.

Een ander nieuw Liedeken.

Op de Wijse; Comt sondigh mensch en leert oodtmoedigheydt.

COridon en laet uw' Schaepkens staen,
 Tytire siet eens hoe fraey de sterren gaen,
 Tytire siet eens hoe fraey de sterren gaen // Hoe fraey de sterren gaen.
 Och wie sagh oyt in desen midder-nacht,
 Den dagheraet alhier soo vroegh verwacht,
 Alhier soo vroegh verwacht // Den dagheraet alhier soo vroegh verwacht.
 Maer wel hoe is dit een droom oft hoor ick wel,
 O Amynta, hoort toch dit snaren spel,
 O Amynta hoort toch dit snaren spel, Hoort toch dit snaren spel
 Sus Moyse sus hoort singhen hier een stem,

Den gloria ras op naer Bethleem // Ras op naer Bethleem,
Den gloria ras op naer Bethleem.

Coridon loopt dan sa flux ras op de been,
Wacker aen het kleyne Kintjen is alleen,
Wacker aen het kleyne Kintjen is alleen, Het Kintjen is alleen,
Hy is gheboren in dees felle kou,
Messias die ons al verlossen sou // Ons al verlossen sou,
Messias die ons al verlossen sou.

Coridon maer siet toch eens hy licht ons aen,
Siet de ooghskens als twee helle sterren staen,
Siet de ooghskens als twee helle sterren staen // Twee helle sterren staen,
Slaept kleynen Coninck slaept Emanuel,
Na na na na slaept blom van Israel // Slaept blom van Israel
Na na na na slaept blom van Israel.

Noch een ander nieuw Leyssem-liedt.

Op de Wijse: *Alsoo't begint.*

IN't midden van dees koude nachten // De liefde stockt een vier,
Inden stal wilt niet langher wachten // Die het soeckt vint het hier:

Gheen hert soo flou, soo koudt // Oft terstont wordt hier gheheel onsteken?
 Saligh hoy, saligh stalleken van Godt uytverkoren,
 Saligh stroy, saligh Kribbeken // In u is gheboren,
 Het vier der liefde noyt ghesien noyt ghesien te voren.

Dese liefde doet hier offerhanden // Sy treckt het al tot haer,
 Het kindt doet sy door haer vier branden // Neemt de kribb' voor Autaer,
 Gheen hert soo flou, soo koudt // Oft terstont wordt hier gheheel onsteken?
 Saligh hoy, saligh stalleken van Godt uytverkoren,
 Saligh stroy, saligh Kribbeken // In u is gheboren,
 Het vier der liefde noyt ghesien noyt ghesien te voren.

Cont ghy hier maer een voncxken vinden // Een voncxken maer alleen,
 Sal u hert heel in Godt verslinden // En van twee maecken een,
 Gheen hert soo flou, soo koudt // Oft terstont wordt hier gheheel onsteken?
 Saligh hoy, saligh stalleken van Godt uytverkoren,
 Saligh stroy, saligh Kribbeken // In u is gheboren,
 Het vier der liefde noyt ghesien noyt ghesien te voren.

*Ander Leyssem-liedt.***Op de Wijse: *Alsoo't begint.***

Willecom Kindeken Jesu soet // Willecom die ons comt verlossen
 Willecom willecom Kindeken Jesu soet // Willecom brenger *van* alle goet.
 Maer hoe comt ghy soo sonder macht // waer zijn uw' kloecke Engels scharen,
 Die u in't midden vanden nacht // Hier souden waecken en bewaren
 Willecom Kindeken Jesu soet // Willecom die ons comt verlossen,
 Willecom willecom Kindeken Jesu soet // Willecom brenger van alle goet.
 Hoe light ghy hier open alleen: Terwijl Herodes rouw' soldaten
 Om uwen wil sendt op de been // Die soecken u laghs alle straten.
 Willecom Kindeken Jesu soet // Willecom die ons comt verlossen,
 Willecom willecom Kindeken Jesu soet // Willecom brenger van alle goet.
 Haest u dan uyt desen stal // Uyt dit ghewest uyt dese palen,
 Want u het leven kosten sal // Can u Herodes achter-halen.
 Willecom Kindeken Jesu soet // Willecom die ons comt verlossen,
 Willecom willecom Kindeken Jesu soet // Willecom brenger van alle goet.
 Hy doot de kinders allegaer // Hy rucktse vande Moeders borsten,
 Die niet passeren tweede jaer // Maer meest de moorders naer u dorsten.

Een ander nieuw Leyssem-liedt.**Op de Wijse: *Alsoo't begint.***

Maria weest ghegroet? Door u is voort-gekomen,
 Die van u en om ons // Ons vleesch heeft aenghenomen:
 Door u en ook uyt u // Soo datmen segghen moet,
 Het godelijck vleesch komt uyt u suyver bloedt.

Maria soete naem // Soet boven honinck-graten
 O suycker soeten naem // Wie ist die u kan haten?
 Mijn lippen zijn vol vreught // Mijn hert, mijn ziel op-sprinckt,
 Alsmen Maria noemt // Alsmen Maria singht.

Ghy voedt u Schepper op // O Maghet ghy zij de Moeder,
 Van hem die is u Godt // U Vader en u broeder:
 Ghy spijst het eeuwich woordt // Ghy laeft sijn wonder dorst,
 Ghy gheeft aen uwen Heer uw' Maeghdelijcke borst.

Noch een ander nieuw Leyssem-liedt.

Op de Wijse: *Alsoo't begint.*

Maria suyver Maeght // Heeft naer een plaets ghevraeght,
 Waer in sy rusten sou // Verstijft van kou,
 Maar neen de plaets en wasser niet // Door die het dwinght als een riet,
 De wereltd vindt sy heel besmet // Met af-goden dienst beset.
 De Maghet van stonden aen // Is in een stal ghegaen,
 En wordt daer Moeder goedt // Van Jesus soet,
 Een jeder vol van boosheydt sodt // Verstoodt hier sijnen eyghen Godt,
 Sijn eyghen landt wordt hem ontseyt // Als een ballingh wegh gheleyt.
 Treckt dan ghy Heders al // Na desen droeven stal,
 Daer't nieuw gheboren kindt // Light in den windt,
 Haest u en wilt niet langher aensien // U soete jonste hem aen te bien,
 Singht met ghenuchten hant aen hant // Lof Jesus door het gansche lant?

Een nieuw Leyssem-liedt, als Jesus gheboren wierdt.

Op de Wijse: *Alsoo't begint.*

AEnsiet hoe Jesus schreyt // in hoy en stroy gheleyt,
 In doexkens teer ghewonden // Waer in u Majesteyt,
 Godt vander eeuwigheyt // Wordt mensch voor ons sonden.

Hy schud'en beeft van kou // Hy weent uyt bitter rou
 De tranen zijn de wonden // O mensch in liefden flou,
 T'woordt is gheworden nou // Godt is mensch voor u sonden.

En vreest niet sondaer groot // Het kindt is naeck en bloodt,
 Sijn handen zijn ghebonden // Hy jaeght van u de doodt,
 Hy helpt u uyt den noodt / O menschen verlaet de sonden.

T'bloedt is een nieuwe Jaer // Ghestort voor alle-gaer,
 Schept nieuwe vreught en sinnen // Adieu 't is 't leste jaer,
 Laet ons dit nemen waer // Om Jesum te gaen beminnen.

Een nieuw Herders Leyssem-liedt.**Op de Wijse: *Alsoo't begint.***

HERderkens och hoort dese blijde maer // En vreest hier gheen ghevaer,
 Messias uwen Heer // Die daelt ter aerden neer,
 Mint hem die u bemindt / Hy is den Godt van al,
 Comt knielt hier om en tom // En heet hem willekom.

Coridon op sa sa naer Bethleem // En hoort ghy niet de stem,
 Haest u eer dat verdwijnt // Het klaer licht dat daer schijnt,
 En weet ghy niet daer van? En ons wordt soo vertelt,
 Messias langh verwacht // Is comen inden nacht, Messias langh verw: etc.

Laet ons dan gaen daermen het vinden sal, In den ghebroken stal,
 In hoy in stroy gheleyt // Alsoo ist datmen seyt,
 Ten is noyt meer gheschiet // Een Chyter oft een Luyt,
 Wie heeft dit oyt verwacht // In desen kouden nacht, Wie heeft dit oyt: etc.

Wel laet ons dan met vreughden henen gaen // Ghebueren blijft wat staen,
 Ick heb hier in't ghesicht // Een klaer groot wonderlicht,
 Neen blijft ick draegh wat me // Neen neen't sou qualijck staen,
 Misschien is daer van doen // Wat eten voor den noen, Misschien is daer: etc.

Een nieuw Leyssem-Liedeken, Vande Besnijdenisse ons Salighmaeckers.

Op de Wijse: *Alsoo't begint.*

SUlt ghy dan Jesu zijn // Den achtsten dagh besneden
 En voelen dese pijn // In uw'soo teere leden?
 O steen, o harden steen // Wilt doch het Kindt wat mijden,
 T'is noch 't is al te klein // T'is noch 't is al te klein,
 Om soo voor ons te lijden; Waerom gheeft ghy ons u bloedt,
 In't nieuwe Jaer // in't nieuwe Jaer // in't nieuwe Jaer O Jesu soet.
 O waeren Pellicaen // Der menschen bloedigh voeder
 Ghy treckt ons kleeren aen // Om te zijn ons behoeder:
 Op dat ghy soo Godt mensch // Door ons sout konnen lijden,
 En naer soo langhen wensch // En naer soo langhen wensch,
 Ons vande dootd bevrijden: Bewaert ons dan door u bloedt,
 In't nieuwe Jaer, in't nieuwe Jaer, in't nieuwe Jaer O Jesu soet.
 O Jesu hoe bequaem // Wordt u als nu ghegheven,
 Dien wonderlijcken naem // Waer door de schepsels beven,

Dien soeten name voor wien // Den Hemel ende aerde,
 Moest booghen hare knien // Moest booghen hare knien
 De helle haer vervaerde: Soeten naem ghebenedijdt,
 In't nieuwe Jaer, in't nieuwe Jaer, in't nieuwe Jaer, zijt en altijd.

Een nieuw Kers liedeken, tot het nieuw gheboren Kindeken JESU.

Stemme, Alsoo't begint.

O Herderkens al soetjens al sonder ghetier,
 Messias rust alhier,
 Na na na Kintjen kleyn
 Na na na Kintjen reyn:
 Slaept blom van Jesse stam
 Nu slaept onnoosel Lam,
 Slaept nieu geboren Vorst van Israel
 Slaept kleynen Coninck, slaept Emanuel.
 Goe liekens van uyt en al stillekens al,
 Die komt in desen stal:
 Na, na, na Kintjen kleyn,
 Na, na, na Kintjen reyn:
 Slaept blom van Jesse stam,
 Nu slaept onnoosel Lam,
 Slaept nieu geboren Vorst van Israel
 Slaept kleynen Coninck, slaept Emanuel.

Hout op van stormen ghy noorden windt,
 T'is uwen Heer dit Kindt,
 Na na na Kintjen kleyn,
 Na na na Kintjen reyn:
 Slaept blom van Jesse stam,
 Nu slaept onnoosel Lam,
 Slaept nieu geboren Vorst van Israel
 Slaept cleynen Coninck, slaept Emanuel.

Nu Jesu, nu slaept, u isset al ghestilt,
 Nu slaept alsoo ghy wilt,
 Na na na Kintjen kleyn,
 Na na na Kintjen reyn:
 Slaept blom van Jesse stam,
 Nu slaept onnoosel Lam,
 Slaept nieu geboren Vorst van Israel
 Slaept cleynen Coninck, slaept Emanuel.

Noch weent ghy, noch schreyt ghy uyt bitteren rouw,
 In dese straffe kouw:
 Het stroy is al te hert,
 'T doet u teer leden smert,
 (O blom van Jesse stam)
 Mijn aldersoetste Lam,
 Comt, comt o Jesu rusten in ons hert
 Comt, comt o Jesu rusten in ons hert

Fecit P. Pooters S.I.

Herders Leyssem-liedt.

Stemme: Alsoo't begint.

O Herderkens laet uw boecxkens en schapen,
 Den grooten Heere die't al heeft gheschapen
 Is voor u gheboren // Die al waert verloren,
 In Kribbe gheleydt in eenen stal,

O menschen om Adams val,
 Hy wordt nu ghevonden // In doecxkens ghewonden:
 De Moeder en Maghet is een,
 Godt Vader is Vader alleen,
 Sa rasch Herderkens op de been
 Herderkens loopt, loopt // Herderkens loopt, loopt,
 Herderkens loopt, loopt // Herderkens loopt, loopt,
 Na, na, na kindeken teer,
 Sus, sus, sus: krijt toch niet meer.
 Comt laet ons gaen besoecken // in doecken,
 Dat kindeken teer // Des wereldts Heere,
 Die van ons kudden // Den wolf zal schudden
 Die voor ons in eene kribbe leyt:
 Soo heeft ons den Enghel gheseyt.
 De Herderkens singhen // De lammerkens springhen,
 Den hemel en aerde scheidt jeught,
 Sy singhen Godt glori en deught,
 Aen de menschen peys en vreught:
 Kindeken slaept, slaept: Kindeken slaept, slaept,
 Na, na, na Kindeken teer,
 Sus, sus, sus: en krijt niet meer.

Maer eer wy gaen al d'ander op-wecken,
 En eer wy van hier naer Bethleem trecken,
 Wat sullen wy gheven // Om niet te beven,
 In desen seer langhen kouden nacht,
 Soo dient hem een beddeken sacht.
 Soo't krijten sal willen // Wy sullen het stillen,
 En paeyen met spel en sanck // En sluyten den heelen nacht lanck,
 Sullen't soenen met soet gheklanck.
 Singhen na, na, na: singhen na, na, na:
 Singhen na, na, na: singhen na, na, na:
 Na, na, na Kindeken teer // Sus, sus, sus: nu krijt niet meer.

Noch een ander nieuw Leyssem-liedt.

**Op de Wijse: Een Kindeken dat is gheboren, (oft) Ick hoorde dees voor-lede
 daghen, &c.**

SNachts als een jehelijck was in rusten // In d'alderstilste van den nacht;
 Soo baerde een Maget met wellusten // Dat kleyne kindeken lane verwacht

Seght eens o kindt // Waerom ghy mindt
 Den mensch // die 't niet en heeft verdient,
 Waerom ghy nouw // In dese kouw,
 Gheboren zijn wilt van een Vrouw.

Voghelkens, die met soeter kelen // Aen den hemel tiereliert:
 Viskens die op't water spelen, en kruypende ghediert,
 Comt vraeght dit kindt // Waerom het mindt
 Den mensch // die't niet en heeft verdient:
 Waerom het nouw // In dese kouw
 Gheboren zijn wilt van een Vrouw.

Enghelkens die van Godt den Vader
 Sijt tot dienst van't kindt besteet:
 Isser van u lien alle-gader // Iemandt, die dees reden weet,
 Waerom dit kindt // Soo seer bemindt
 Den mensch die't niet en heeft verdient:

Waerom hy nouw // In dese kouw
 Gheboren zijn wilt van een Vrouw.
 Kindeken, dat ghy't woud' uyt-legghen,
 Waerom ghy de mensch soo vrijt:
 Wat suldy toch anders segghen, Dan omdat ghy Liefde zijt.
 Daerom o kindt // Ist dat ghy mindt,
 Den mensch // die't niet en heeft verdient:
 En dat ghy nouw // In dese kouw
 Gheboren zijn wilt van een Vrouw.

Noch een ander Leyssem-liedt.

Op de Wijse: *Huc ad Regem Pastorum, &c.*

HERders hy is gheboren // In't midden vanden nacht,
 Die soo lanck van te voren // De wereltd heeft verwacht
 Vrolijk o Herderkens // Songhen ons d'Enghelkens
 Songhen met blijde stem // Haest u naar Bethleem.

Wy arme slechte lickens // Ghelijck de boeren zijn,
 Ontweecten ons ghebeurkens // Al in den maene-schijn,
 Liepen met bly gheschal // Naer desen armen stal,
 Daer ons den Enghel sanck // Aenlokten met bedwanck.

Wy quamen daer te voren // En siet een Kindeken,
 Leyt op't stroy gheboren // Soet als een Lammeken,
 D'ooghskens van stonden aen // Saghmen vol tranen staen,
 T'weenden uyt druck en rouw // In dese straffe kouw.

Ick nam mijn fluyt een ander // Die nam sijn moeseltjen,
 En speelden met malkanderen // Door't soete Kindeken,
 Na, na, na Kintjen teer // Sus sus en krijt niet meer,
 Doet u kleyn ooghskens toe // Sy zijn van krijten moet.

Siet wy schencken u elck // Een Lammeken seer teer,
 Boter saen ende melck // Door u o liefsten Heer,
 Na, na, na Kintjen teer // Sus sus en krijt niet meer,
 Doet u kleyn ooghskens toe // Sy zijn van krijten moe.

Het kindt beghint te slapen // De Moeder sprack ons aen,
 Voedt o Herderkens u schapen // Wilt soetjens buyten gaen,
 U lie zy peys en Vre // Dat brengt mijn kindt u me,
 Want t'is Godt uwen Heer // Comt morghen noch eens meer.

Een nieuw Kers-liedeken.***Op de Wijse: Franciscus Borgia besierende.***

HOe komt ghy in dees doncker tijden // O aldersoetste Kindeken,
 Hoe komt ghy in dit stalleken // dees koud' en bitter armoed' lijden,
 O Jesus cleyn kindekijn // Hoe wilt ghy soo verworpen zijn.
 Sijt ghy een Coninck uytvercoren // Hoe lighdy soo ghedocht in't stroey,
 In't midden van het Ossen hoey // Soo teer en nauwelijckx gheboren,
 O Jesus cleyn kindekijn // Hoe wilt ghy soo verworpen zijn.
 O dat de felle Noortsche winden // Verandert inden Suydt,
 En komen met een soet gheluydt // Haer Schepper ende Coninck vinden,
 O Jesus cleyn kindekijn // Hoe wilt ghy soo verworpen zijn.
 O dat de scherpe winter buyen // Verandert worden inde Lent,
 Dat niet dan Roosen hier ontrent // Haer soeten reuck doen uytspuyten,
 O Jesus cleyn kindekijn // Hoe wilt ghy soo verworpen zijn.

Een nieuw Kers-liedeken, tot het nieuw geboren Kindeken IESU.

***Op de Wijse: Alsoo't begint. De Moeder Maghet spreekt aen haer Kindt,
Dat sy in suyver doecken windt.***

O Soetste Kindt die langhen tijdt,
Tot mijn geluck zijt in my bleven
G'hebt my soo menighmael verblijdt
Die zijt mijn vreught mijn eenig leven
Maer u soet aenschijn my te seer
Vermaeckt, O schoonsten Heer,
U lachskens noch veel meer.

Met blijerschap spreek ik u nu aen,
Op mijnen schoot van my genomen
Maer hoewel dat ick wordt verstaen,
Een antwoord van my wort becomen
Waerom hout ghy u Kindt soo in
Dat ick niet op u win,
Maer t'is soo uwen sin.

Mijn volle borst neemt die is goet
Uws Moeders die u op sal voeden
Ghy die de kruyden wassen doet,
Van terf de velden overvloeden
Die over al het leven gheeft
Waer van zijn oorspronck heeft
Het melck daer ghy van leeft.

EYNDE.

Een nieuw Leyssem-liedt.

Op de Wijse: Alsoo't begint.

Wat heeft Emanuel misdaen
 Dat hy sijn bloet alree moet storten,
 Wat heeft dit lieve Kindt ghedaen,
 Dat hy de wet moet onderstaen.
 Sijn Vader en was Adam niet,
 Sijn Moeder leefde sonder sonden,
 T'Kindt is onnoosel als ghy siet,
 Hoe is hy hier dan toe verbonden.

Wat heeft Emanuel misdaen
 Dat hy sijn bloet alree moet storten,
 Wat heeft dit lieve Kindt ghedaen,
 Dat hy de wet moet onderstaen.
 Dees daghen inde felle kouw,
 Soo beefden al sijn teere leden,
 De krib en stroy viel hem soo rouw,
 En nu soo wort hy noch besneden.

Wat heeft Emanuel misdaen
 Dat hy sijn bloet alree moet storten,
 Wat heeft dit lieve Kindt ghedaen,
 Dat hy de wet moet onderstaen.
 Uyt soete min voor een nieuw Jaer,
 Hy schenckt sijn bloet aen alle menschen
 Hy stort het voor ons allegaer
 Uyt soete min voor een nieuw Jaer.

Wat heeft Emanuel misdaen
 Dat hy sijn bloet alree moet storten,
 Wat heeft dit lieve Kindt ghedaen,
 Dat hy de wet moet onderstaen.
 En spaert hem doch ten is geen noot,
 En laet het kindt sijn bloet genieten,
 Want t'sal voor ons doch in sijn doot,
 Aen't Cruys daer na genoeg vergieten.

Een nieuw Leyssem-liedt, tot de devote Zielen.

Op de Wijse: *Petit Brisach, oft S. Norberte.*

DEvotte Ziel die Godt mindt boven al,
 Comt siet wie dat hier leet in eenen stal,
 Het is den Sone vanden grooten Godt,
 Gheboren by de Beesten in dit kodt,
 Al sonder deur oft slodt.

2. Die't al bekleedt die leet naeck en bloodt,
 Die't al versaedt die seet in honghers noodt:
 Die't al regheert die leet hier sonder macht,
 Die't al verlicht die leet hier inden nacht,
 Van ieder een veracht.

3. Den Alder-rijksten leet hier in het hoy,
 Den Coninck leet hier op een buffel stroy,
 Den stal der beesten is nu sijn salet,
 Een houte krib' heeft hy nu voor sijn bet,

Hoe is sijn rijck herset.

4. Den Heer wordt knecht ja oock Godt die wordt mensch,
 Waer door den mensch nu komt tot sijnen wensch,
 Hier siedy hoe dat Godt den mensch bemindt,
 Die voor ons is gheworden een kleyn Kindt,
 En leyt hier inden windt.

5. Daer staet Maria Moeder ende Maeght
 Die aen haer borst het kintjen Jesus draeght:
 Sy laet het suyghen van haer hertsen bloedt,
 Sy singht een Lieken met een reyn ghemoet,
 Na na mijn Kintjen soet.

6. By haer staet Joseph dien goeden Man,
 Hy dient de suyver Maghet waer hy kan:
 Hy klieft het houdt, hy stoekt een vierken aen
 Hy ruert de Pap: 't wordt al van hem ghedaen,
 In't schijnen vande Maen.

7. Den Enghel komt van boven uyt de Locht,
 En heeft de Herders een nieuw maer ghebrocht:
 Sa, sa, sa Herders laet uw' Schaepkens al
 Een kindt ghy vinden sult in dien stal
 Die u verlossen sal.

8. Sy komen t'samen nae den stal ghegaen,
Sy brenghen Boter, Melck, ende saen,
Sy groeten't Kintjen met sijn Moeder reyn,
Sy wieghen hem, en singhen in't ghemeyn,
Na, na, na Kintje kleyn.

9. De Enghels songhen uyt dat hemels hof,
Met soete stem den sanck van eer en lof,
Glorie zy den Alder-hooghsten Heer:
Oock Peys en Vred' aen die beminden seer,
Dat soete Kintjen teer.

10. O groote Sondaers acht nu u gheluck,
Aenbidt die u sal brenghen uyt den druck,
Valt hem te voet, en danckt den Heer eeu-paer,
Ontfanght dat soete Kintjen alle-gaer,
Door eenen nieuwen Jaer.

Een ander nieuw Leyssem Liedeken.

Op de Wijse: *Van Poliphemus, oft van't Verckenshoofd.*

SOeten Jesu uytverkoren
 Inden stal zijdy gheboren,
 Van een suyver Maghet claer,
 Omdat ghy ons eens soudt leeren
 Dat wy tot u souden keeren
 Met dat soete nieuwe Jaer.

O kleyn Kintjen jonck van daghen
 Hoe kondy soo haest verdraghen?
 Dat ghy stort u dierbaer Bloedt
 Op den achtsten dagh besneden
 Wordy in u teere leden:
 Siet wat dat u liefde doet.

Ghy verlanght om ons te gheven
 Metter daet het eeuwigh leven,
 Aen de sondaers allegaer.
 Ghy begint de nodt te kraecken,
 Die seer bitter u sal smaecken
 Binnen dry.endertigh Jaer.

Ghy en soeckt maer onse herten
 Daerom lijdy soo veel smerten
 Voor den mensch in't openbaer:
 Omdat wy u sonden minnen
 Ende eens wel gaen beghinnen
 Met dat soete Nieuwe Jaer.

Ghy wordt by den mensch gevonden
 Die wegh-nemen sult ons sonden
 Door u doot en pijnen swaer.
 Daerom moeten wy verlanghen
 Om u vriendelijck 't ontfanghen,
 Al voor eenen nieuwen Jaer.

Hier wordt u den naem ghegheven,
 Eenen naem seer hoogh verheven,
 Jesus noemen sy u wel:
 Want voor dien naem moet knielen,
 Alle gheesten, alle Sielen
 Hemel, aerde, ende hel.

Uwen naem soet boven maten,
 Soeter als de honingh graten,
 Claerder als de Son voorwaer,
 Wilt hem in ons herten schrijven,
 Dat hy daer altijd magh blijven
 Met dat soete nieuwe Jaer.

Siet o groote sondaers heden,
 Hoe dat Jesus heeft gheleden.
 Groote pijnen voor en naer,
 Hoe dat hy hem laet besnijen
 Om van't quaedt ons te bevrijen
 Met dat soete nieuwe Jaer.

Hier volghen eenighe Liedekens tot recreatie, ende mede tot stichtigheyt voor een jeder.

Een nieuw Liedeken tot Lof vande Eenigheydt.

Op de Wijse: *petit Brisach, oft S. Norberte.*

COMt Lieve Bruydt laet ons eens t'samen gaen,
 Daer buyte inde groene wijde baen:

Verlaeten alle menighvuldigheydt,
 En soecken de ghewenste eenigheydt,
 Ter Sielen saligheydt.

2. Wat zijn de steden als de Duyvels stoel?
 Waer datmen siet altijd een groot ghewoel:
 En oock dat raesen, met dat sodt ghemal,
 Van kleyn en groot dat daer is over al,
 Dat is der Sielen val.

3. Wat is daer anders als een groot gheraes?
 Een groot ramoer, en menigh viese-vaes:
 De Siel die wordt daer dickwils door besmet,
 Den goeden Gheest die wordt daer door belet,
 En menigh hert gheplet.

4. Men hoort daer niet als een daghelijckx ghetier,
 Men siet daer niet als eenen vollen swier,
 Laet ons van schouwen al dat groot gherucht,
 En uyt de stadt soo nemen onse vlucht,
 Daer buyten in ghenucht.

5. Hier buyten gady inde groene Wey,
 En wandelt somtijdts op de hooghe hey:

Daer zijn de Schaepkens menigh in't ghetal
 Be be, be be beleten sy over al,
 En dat met soet gheschal.

6. De melck Koeykens weyen hier en daer,
 Als een Koey biest, dan bieset allegaer:
 Den Herder waeckt, en treckt sijn Pijpken uyt,
 In d'eenigheydt soo maeckt hy soet gheluyt,
 Al op sijn duytsche Fluyt.

7. Daer zijn de dreven vol van eycken-houdt
 En lijen van Abeelen menigh-fout,
 Daer gaedy door in alle eenigheydt,
 En looft den Heer door sijn voorsichtigheydt,
 In alle Soetigheydt.

8. De Eenigheydt die maeckt u hert gherust,
 Sy brenghet de Siel tot Godt in vollen lust:
 De Eenigheydt is Moeder van de deught,
 Fonteyn van vred'en oorspronck van de vreught
 En voetster van u jeught.

9. De Eenigheydt die schouwt veel kapperny,
 Veel quade tonghen, en veel rasery:

De eenigheydt die gheeft ons alle goedt,
 Soo in't Lichaem also oock in ons ghemoedt,
 In Peys en Liefde soedt.

10. Hier siedy Vyvers, ende Water klaer:
 Alwaer de Viskens som vermaecken haer:
 De Snoecken, Vorens, Palinck, ende Baes,
 Het vindt in't Water overvloedigh Aes,
 En dat tot ons solaes.

11. De Carpels gheven haer seer dickwils bloodt,
 De Laukens spelen daer t'zy kleyn oft groot,
 Het zijn al schepsels vanden grooten Heer,
 Die ons tot Godt verwecken meer en meer,
 Om hem te dancken seer.

12. Ghy siet den bogaert inden vollen Fleur,
 Verciert met blommen van divers couleur:
 Met Appelen, Peeren, Pruymen, Noten soet
 Met Kerssen, Kriecken oock in overvloet,
 Siet wat den Heer al doet.

13. Ghy siet hoe dat de Voghels nimmermeer
 En rusten om te loven haeren Heer,

Den Nachtgeael die singht daer over-soet
 Soet, soet, soet, soet, soet, soet, soet, soet, soet
 Met eenen kloecken moet.

14. Dat Haentjen kraeyt van smorghens al vroegh al aen
 Om Godt te dancken koeke loeren Haen,

Den Koeck-koeck singht daer dickwils seer plaisant
 Koeck-koeck, Koeck-koeck ontrent den groenen kant,
 Maer altijd eenen sanck.

15. De Kaeven vliegghen voor de locht seer ras,
 Met groot ghewelt, en roepen cras, cras, ras,

Dat Musken schreeuwt, met dat het wordt verjaeght
 Dief, dief, dief, omdat het haer beklaeght,
 Waer door ons hert verdaeght.

16. Siet daer de Vincxkens vliegghen over al,
 En loven Godt den Heer in't groene dal

Vinck, vinck, vinck, en tiere lire la:
 Soo singhen sy en segghen ons adieu
 Sonder te worden mue.

17. Daer staet de Quackel in dat groene woudt,
 Quack, quack, quack, quack seer menigh foudt,

Het Tortel-Duyfken leert ons metter daet,
 Te suchten over onse sonden quaet,
 Eer dat het wordt te laet,

18. Ghy sult hier gaen somtijds ses mijlen lanck,
 En hoort niet als den soeten Voghel-sanck,
 Seer seldom mensch vindy hier op de reys,
 Die u sal stooren in u goedt ghepeys,
 Is dat niet uwen heys.

19. Adieu dan Bruydt, en leeft na mijn vermaen,
 Blijft uyt de Stadt oft wilter seldom gaen,
 Ick heb het nu al met een woordt gheseyt,
 Het is al ydelheydt der ydelheydt,
 Houdt u in d'eenigheydt.

Een nieuw Liedeken tot loff vanden ghemeynen Huys-man.

Op de Wijse: Graef Willem sadt op solder.

ALS iemandt eens wel gaet door-sien den staet van Alle-man
 Van Princen en van Coninghen, my dunckt hy segghen kan,

Noch liever ben ick eenen Boer gherust in mijnen stal
 Als hoogh verheven eens te zijn en wachten swaren val.
 Al is den Paus van Roomen groot, en wonderlijck gheacht
 Al kust een jeder sijnen voet, al heeft hy alle macht:
 Noch liever ben ick eenen Boer hier buyten onbekent
 Als Rekeningh voor alle Siel, te gheven pertinent.
 Al draeght den Coninck op sijn hoofd een Croon van louter Goudt,
 Al woont hy in een Schoon Palleys seer kostelijck gheboudt:
 Noch liever ben ick eenen Boer met eenen slechten hoet,
 Als vanden armen Ackerman te halen alle goet.
 Al heeft den Bisschop en Prelaet een goude Coor kap aen,
 Al magh hy met den gulden Staf en met den Mijter gaen,
 Noch liever ben ick eenen Boer de handt al aen de ploegh,
 Als altijd moeten sorghe voor Sielen laet en vroeg.
 De Princen en den Edeldom al maecken sy goedt cier
 Met Rensen-Wijn en wilt ghebraet en oock met disters Bier
 Noch liever ben ick eenen Boer en eten Boeck-wey bry,
 Als met haer inden krijgh te gaen den Deghen aen de zy
 Al is men Heer Pastoor versien van Torf ende brandt
 Al heeft hy langhe Rocken aen, de Mossel aende handt,

Noch liever ben ick eenen Boer al lij ick somtijdts kouw
 Als Preken en Studeren soo, en leven sonder Vrouw.
 Al wint den Procreur veel gheldt en oock den Advoaet,
 Alleen met Pen en sijnen mondt te drijven saecken quaet,
 Noch liever ben ick eenen Boer met mijn Spar in het Veldt
 Als uyt de arm Weduwen te perssen al haer gheldt.
 Al woont den Coopman inde Stadt seer machtigh ende rijck,
 Al gaet hy op sijn Maeltjens sacht, al treet hy niet in't slijck
 Noch liever ben ick eenen Boer hier buyten sonder pracht
 Als wonderlijck te sorghen en schrijven dagh en nacht.
 Al is den Winckelier versien van waren abundant;
 Al is de neeringh noch soo goet, al windt hy voor de handt,
 Noch liever ben ick eenen Boer, en besigh met mijn wan
 Als lieghen en bedrieghen met den armen Ambachtsman.
 Al heeft den Ruyter groot plesier in Trommel en Trompet,
 Al gaet hy met den Sluyer aen opt hoofd een Hellemet
 Noch liever en ick eenen Boer, en slapen altijd wel,
 Als seven uren inden nacht te taen op Sinternel.
 Al heeft den Schipper goe Forutyn als hy maer eens en kan,
 Gheladen uyt Oostindien wel komen t'Amsterdam,

Noch liever ben ick eenen boer, met mijn Ker' op de hey,
 Als in het midden vande See met een Schip oft Galley.
 Met oorlof ghy boerinnkens en boeren altemael,
 Acht u gheluck in uwen staet, en seght in't generael,
 Noch liever ben ick eenen boer hier buyten binnen Meir,
 Als Coninck, Prins oft Edelman te sterven vande teir.

Een nieuw Liedeken tot vermaeck vande Boeren.

Op de Wijse: *Lanter lu, &c.*

WY Boeren en Boerinnen
 Wy wercken dagh en nacht,
 Wy ploeghen en wy spinnen
 En wy singhen uytter macht.
 Lieven Heer, kost en kleeer,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Wy spitten, en wy spaeyen
 Twaelf maenden lanck,
 Wy saeyen, en wy maeyen,
 In ghenucht met desen sanck.
 Lieven Heer, kost en kleeer,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Wy sieden ale daghen
 S'Morghens boeck wey pap,
 Soo vullen wy ons maeghen,
 En wy singhen even rap.

Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Wy drincken meestendeel boter-
 Melck voor den dorst:
 Dan zijn wy veel devoter,
 En wy singhen uyer borst,
 Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Wy gaen met houte blocken,
 En dickwils sonder hoet:
 Wy gaen met pijsen socken,
 En wy singhen wel ghemoet,
 Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Wy backen boeck-wey Koecken,
 Die smaecten ons seer wel:
 Wy draghen fijne broecken,
 En wy singhen even hel,
 Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Wy decken selden Tafel,
 Een stuccken uyt de handt,
 Dat smaectt ons als een Wafel,
 En wy singhen langhs den candt,
 Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Wy gaen een pintjen drincken
 Sondaeghs naer den noen:
 Wy dansen en wy klincken,
 En wy singhen in het groen,
 De Meyskens die wy vrijen,
 Die segghen wy altijdt,
 Wy sullen wel bedijen
 Laet ons singhen met jolijt,
 Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.

Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Al woenen wy in huysen
 Sonder muer oft schouw:
 Al quellen ons de Muysen,
 Toch wy singhen sonder rouw.
 Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.
 Ghy Edel, en ghy Rijcken
 Wy segghen u seer vry:
 Wy willen u niet wijcken:
 Want wy singhen altijd bly.
 Lieven Heer, kost en klee,
 Hemelrijck, en dan niet meer.

Finis.

Een nieuw Liedeken tot verheffinghe vande Boeren.

Op de Wijse: *Van Cecilia.*

1. ALs Vader Adam spitten en Moeder Eva span,
 Waer vontmen toen de Heeren oft oock den Edelman?
 Hoort Pausen, en Prelaten die wonder zijt gheacht,
 Hoort groote Potentaten die Eel zijt van gheslacht,

Hoort menschen alle-gader,
 Want Adam is u Vader,
 En waerom dan de Boeren soo wonderlijck versmaet:
 De Boeren en de Heeren t'komt al van Adams saet.
 2. Den eersten Boer was Adam, en oock den eersten Heer,
 Wat willen dan de Heeren als Boeren wesen meer?
 Comt kust den Boer de handen en valt den Boer te voet,
 Want uyt de Boeren landen soo komt ons alle goet,
 Den boer die moet het gheven,
 Sou daer een jeder leven:
 En waer den Boer niet besigh van smorghens vroegh al aen
 Met spitten en met spaeyen wy souden haest vergaen.
 3. Den Paus en Cardinalen, met allen haren raet,
 Den Bisschop en Prelaten, den Abt met sijnen staet,
 De Proosten, en Plebanen, Doctoren in't ghemeyn
 Pastoors, en Capellanen, de Cloosters groot en kleyn
 Met allen de Canonicken,
 En soo veel duysent Monicken
 Het komt al vande Thienden van Renten ende be,
 Dat sy daer al op leven en onderhouden me.

4. Hoe sou den Coninck konnen sijn Landen houden staen
En teghen sijn vyanden soo kloeck ten oorlogh gaen?

Hoe sou hy sijn soldaten betalen t'allen tijdt?

De Duytschen, en Crouwaten oock houden inden strijdt,

Den boer die gheeft de lasten:

Al moet hy somtijdts vasten:

Met tollen en accijsen soo wordt den Boer ghequelt,
Dat sy de oorlogh voeren, dat komt van't boeren gelt.

5. Hoe souden groote Princen, en al den Edeldom
Soo lustigh bancketteren, altijd in vollen brom:

Met Kiekens en Capoenen, met delicaten kost,

Met Wijn en Citeroenen, en met den besten Most,

Den boer die moet het sneven,

Om aen men Heer te gheven,

Hy moet den Wijngaert planten en perssen oock den wijn,
En kroppen de Capuynen, waer me sy vrolijck zijn.

6. Hoe sou den kaelen Joncker uyt-vueren sijnen staet,
Met Leersen en met Spooen te flincken langhs de straet?

Hoe sou hy konnen rijen den allemoden Thoer,

Hoe sou hy dochters vryen verciert met Peerle snoer,

Den boer moet brenghen schijven
 Oft Joncker die sou hijven,
 Het komt al van een hofken dat hy te hoogh verpacht,
 En daer op domineert hy met allen desen pracht.
 7. Dat sou den Coopman maken en oock den Winckelier
 Hoe soude hy sijn waren vercoopen al te dier,
 Hoe soude hy bedrieghen den armen Ambachts man,
 Met wonderlijck te lieghen soo dickwils als hy kan:
 Dan als moeten de boeren
 Al na de steden voeren,
 Van Boter, en van Keesen, van graenen alderley,
 Van Coren, en van Haver, van Terf en Boeck-wey.
 8. Den Meulder met sijn knechten die souden haest vergaen,
 Dat hy maer eens dry maenden moest wesen sonder graen,
 Hoe sou hy konnen tasten soo diep in jeders sack
 Hy sou wel moeten vasten, dat hem den boer ghebrack,
 Den boer die moet aenhalen
 Sou daer den Meulder malen,
 De Meulder die moet eeren den boer, en oock den windt,
 Den windt en oock de boeren dat sijn de Meulders vriendt.

9. Den Brouwer die sou worden soo magher als een houdt,
 Dat hy niet vande Boeren kost koopen gheerst en moudt,
 Hou sou hy konnen brouwen dat mals en edel nadt
 Waer door veel mans en vrouwen soo dickwils worden sat,

Den Brouwer en den Backer

T'leeft vanden boeren acker:

Den Backer die sou worden sonder den boer seer kael,
 Hy sou moeten vercoopen den Oven en sijn Pael.

10. Hou soude jonghe Kinders op-wasschen wel soo rap:
 Dat sy niet mochten eten de Soete-melck pap?

Hou soude siecke menschen soo haest weer zijn ghesont,
 Want wat sy konnen wenschen tot smaeck van haeren mont

Versch cycken oft een hoentjen,

Een eertjen oft een boentjen:

Een kiecxken wel ghebraden, een oock wat kleyn ghebeent
 Een vincxken oft een lijster dat haer den boer verleent.

11. Hoe sou den ouden grijsaert in't hoecxken vande schouw
 Sijn voetjens konnen wermen: hy sou vergaen van kouw

Hoe kosten oude wijven die nu zijn vanden tandt

Soo lanck in't leven lijven, dat sy niet by-der-handt

En hadden boeck-wey koeken,
Waer sullen sy die soecken?
Het komt al vande boeren: den boer die boscht het houdt
Den Boer steckt uyt de Moeren den Torf menigh foutd.
12. Met oorlof ghy boerinnen, en boeren altemael,
Al heb ick u ghepresen t'is maer in 't generael:
Al zijdy prijsens weerdigh, al moet ghy zijn gheacht,
Sijt daerom niet hooveerdigh, maer houdt u sonder pracht
De oodtmoedt sult aenkleven,
Altijdt in deughden leven,
Sijt danckbaer aenden Schepper, en looft hem op dit pas,
En seght oock alle daghen eens Deo gratias.

Een nieuw Liedeken ter eeren vande H. Apolonia, Maghet ende Martelaresse.

Op de Wijse: Hoe ligh ick hier in dees ellende.

AEnhoort al ghy Maeghdekens ghepresen
 Een wonder ende seltsaem werck,
 Hoe datter een Maghet uyt-ghelesen
 t'Alexandrien in het perck
 Heeft groote tormenten gheleden,
 Apolonia stil van seden,
 Heeft groote tormenten gheleden,
 Apolonia stil van seden.
 Apolonia van grati' schoone
 Heeft, siet, van haere jonghe jeught,
 Ghetracht seer naer de hemelsche kroone
 Door haere alderhande deught,
 Want sy heeft haer heel op-ghedraghen,
 In Heer Jesus wel behaghen. Want, etc.

Ghelijck heeft verfoeyt de Af-goden,
 Die maer silver en goudt en zijn,
 Is daerom van dees boosheydt ghevloten,
 Van dit vuyl duyvelsche fenijn:
 Looft den Godt Dryvuldigh alleene
 Der Christenen en anders gheene. Looft, etc.
 Als de Maghet hadt t'gheloof beleden
 Door Decius vreedden Tyrant,
 Heeft het oock bevestight met klaer reden
 Eenen Godt te zijn triumphant,
 Alleen is hy Heere der Heeren:
 Sijnen naem moeten wy vermeeren. Alleen, etc.
 Den Tyrant Decius opgeblasen
 Als hy haer gheloof heeft verstaen,
 Sijn groote boosheydt heeft doen rasen:
 En alle vreedtheydt aenghedaen:
 Gaet haer met pijnen swaer bestrijden,
 Trouwelijck sonder medelijden. Gaet, et.
 Door hem haer tanden zijn uyt-gheslaghen,
 Alder-vreedelijck torment,
 Om dat sy sijn Goden sou behaghen,

Stelt haer d'afgoden present:
 Oft ghy moet hen dienst verkiesen,
 Oft door't vier u leven verliesen. Oft, etc.
 Apolonia eerbaer ghedreven
 Door grati' des heylighen Gheest,
 Heeft liever het verganghelijck leven
 Te laten door't vier alder-eerst:
 Want sy Maghet van niemant ghedwonghen
 Heeft vrolijck in het vier ghespronghen. Want, etc.
 Oorlof Princersse door uw' bittere pijnen,
 Ende u verdienstelijck vier,
 Doet de pijnen der tanden verdwijnen,
 Bidden wy Maghet goedertier:
 Op dat wy u hier moghen loven,
 En grati' gheven den Heer van boen,
 Op dat wy u hier moghen loven,
 En grati' gheven den Heer van boven.

Finis.

Hier volghen noch eenighe alder-nieuwste Leyssem-Liedekens die noyt te voren gedrukt en zijn.

Op de Wijse: *Alsoo't begint.*

KIntjen soet uytvercoren // Weest ghegroet nieuw gheboren,
 Wist ick hoe uw' te noemen // K'sou uw' naem willen roemen,
 O Kintjen Soeter als den honink // Wilt my segghen kleynen Coninck,
 U naemken soet, O Kintjen schrijft u naemken soet in ons ghemoet,
 O Kindtjen schrijft uw' naemken soet in ons ghemoet,
 In ons ghemoet // U naemken soet in ons ghemoet
 O, o, o Kintjen schrijft uw' naemken soet // U naemken soet in ons ghemoet.
 Suyver Maghet die wy eeren // Wilt ons sijn naem leeren,
 Wist ick hem te noemen // K'sou sijn naem willen roemen,
 Jesus is hem den naem ghegheven // Lieven naem die ons doet leven,
 O Jesus soet, O naem die verr' te boven gaet den honingh graet,
 O naem die verr' te boven gaet den honingh graet,
 Den honingh graet // Al verr', al verr', al verr'
 O, o, o Naem die allen honigh graet, Al verr', al verr' al te boven gaet.
 Jesus soet uytverkoren // Weest ghegroet nieuw gheboren,
 Nu weet ick uw' te noemen // K'sal uw' naem nu gaan roemen,

Maer hy moet eerst zijn gheschreven // Tot een teecken van het leven
 In ons ghemoet // O Jesu schrijft u naemken soet in ons ghemoet,
 O Jesu schrijft uw' naemken soet in ons ghemoet,
 In ons ghemoet // U naemken soet in ons ghemoet,
 O, o, o Jesu schrijft uw' Naemken soet, U Naemken soet in ons ghemoet.

Een Nieuw-Iaer Liedt.

Op de Wijse: *Van Cecilia.*

Siet de Hemelen hebben hun open ghedaen,
 Met klaerder Licht als Sonne en Sterren ende Maen,
 En s'Hemels boden hebben ons alhier ghebracht,
 Waer dat wy sien een veel meerder Licht in desen nacht,
 Tyter neemt uw' Fluytjen,
 Coridon uw' Luytjen!
 Van u Moesel spelen wy t'samen een Liedt,
 Van't ghene dat aen ons arm en slechte Lien gheschiedt.
 Weest ons will'com Vorst des Vredes, Godt, Mensch en Kindt,
 Van d'Hem'len ons ghedauwt die ons arme Herders vindt,
 Blijd' door het singhen de aldersoetste maer,
 En de meeste gaef des Menschen met den nieuwe Jaer,

Mopsus neemt u Deeltjen,
 Silvia laet u Keeltjen,
 Klincken tot de eer van desen jonghen Vorst,
 Die naer ons Saligheden met groot verlanghen dorst.
 Wonder wonderheden zijn heden vervult,
 Wy sien die draghen sal alleen onse sonden schult
 Emanuel, Emanuel, Emanuel,
 Hy komt teghen strijden Sathan ende oock de hel,
 Clincken de Trompetten,
 Blaesen de Cornetten,
 Buyght ter eeren van dit Kindt dat u bereydt,
 Den blijden wegh en baen ter eeuwigher saligheydt.

Een nieu Leyssemliedt, vanden Coninck die drinckt.

Op de Wijse: *Alsoo't begint.*

MAeckt plaets o Herderkens komt uyt den stal,
 Siet eens uyt Oost-landt dit groot ghetal,
 T'loopt al naer Bethleem al naer den stal,
 Siet de dry Coninghen met groot ghetal,
 De steer' op't Kribbeken blijft stille staen,

En sy en schamen hun niet in te gaen,
 Willecom willecom willecom al
 Willecom willecom in desen stal,
 Doet offeranden en laet wierooock branden voor't Kindeken soet,
 Het sal't u noch loonen met eeuwighe Croonen voor tijdelijcks goet,
 Willecom Conighen willecom al, willecom willecom in dese stal.

Haer Croonen worpen sy voor't Kribbeken,
 De voetjens kussen sy aen't Kribbeken,
 En segghen willecom in't Stalleken,
 Het kleyne Kindeken dat lacht hun aen
 Siet hoe het grabbelt inde gulden Schael,
 Siet eens hoe vlijtigh dat sijn ooghskens staen,
 Willecom Conighen willecom al,
 Willecom willecom in desen stal,
 Doet offeranden en laet wierooock branden voor't Kindeken soet,
 Het sal't u noch loonen met eeuwighe Croonen voor tijdelijck goet,
 Willecom Conighen willecom al, willecom willecom in desen stal.

Naer d'Offerande siet het Kindeken,
 Gheeft sijnen segghen aen de Conighen,
 Met sijn ghebenedijde handeken,
 Daer naer het keert hem om het kreghe dorst,

Het worpt hem aen sijn Moeders borst,
 Treckt daer een teughsken uyt voor sijnen dorst.
 De Coninghen siende het suyghende kindt,
 Sy roepen den Coninck den Coninck die drinckt,
 Den stal is vol vreughden een jehelijck singht den Coninck die drinckt,
 Wilt u oock verheughen en singhen met vreughden den Coninck die drinckt,
 Den Coninck die drinckt, den Coninck die drinckt, den Coninck die drinckt.

Een nieuw Herders-Liedt. Tusschen twee Herders, ende de H. Moeder.

O Coridon siet hier den stal // Daer't kleyne Kindtjen ligghen sal:
 Spreeckt Tyrire de Moeder aen,
 En vraeght haer eens oft wy te samen moghen binnen gaen?
 Comt Herderkens maer zijt toch stil, My dunctk dat Kindeken wat slapen wil
 O lieve Moeder weest ghegroet // Sijt willecom o Kindtjen soet,
 Den Hemel is om u verblijdt,
 En d'Engelen die segghen dat ghy ons verlosser zijdt,
 Knielt Herderkens knielt voor hem neer // Dit cleyne Kindeken is uwen Heer
 O Kintjen soet hoe light ghy hier, In't Kribbeken en sonder vier?
 Heeft Bethleem de naeste stadt,

Lief Kindeken niet een kleyn kamerken voor u gehadt,
 O Herderkens ghelijck ghy siet // Het volck van Israel en kent Godt niet.
 Loopt Engheltjens laet oock uw' stem // Eens hooren over Bethleem?
 De poorten sullen open gaen,
 En al de huysen voor Messias open staen:
 Neen Herderkens als sijnen wensch // Is naer een vierigh herte vanden mensch.

Een nieuw Leyssem Liedeken.

Op de Wijse: *Van Rosalia.*

1. Staet verbaest, o Mensch, van't wonder,
 Die door blixem ende Donder,
 Beven doet den ganschen al:
 Schudt en beeft hier vande kouwe
 En der Engh'len vreught van rouwe
 Schreyt en weent in eenen Stal.
 2. Voghels hebben haere nesten,
 Beesten hollen, maer ten besten
 Niet en isser voor den Godt:
 Om te schuylen niet een hoeckken

Om te decken niet een doecxken,
 Leyt in een verworpen kot.
 3. O kleyn Kintjen grooten Heere
 Is voor uwe Leckers teere,
 T'hop en stroy niet al te hert?
 Jae't ick hoor wel aen sijn kermen,
 Moeder neemt hem op u ermen,
 Dat't hem aendoet groote smert.
 4. Waer zijn Son u warm straelen
 Let u hitte neederdaelen,
 Op dit Kintjen naeckt en bloodt:
 Voetjens stijf, stijf en kou handen
 Ten waer t'hert door liefde branden,
 Waer bevroosen lanck ter doodt.

Een nieuw Liedeken van de Ydelheyt des werelts.

Op de Wijse: Al hebben de Princen hunnen wensch.

Dertel, woeste Jonghmans, blijft wat staen,
 Dochters wispel tuyten, hoort eens aen:

My deirt dat ghy de wereltd dindt
Die soo verandert als den windt.

2. Al haer hoogheydt, eer, macht en pracht
Dient als eenen aerden pot gheacht.
Die van een stootjen aen gheraect
Oft scheurt, oft breekt, oft wordt ghekraect.

3. Meer gheloov' ick letters op het ijs,
Den broosen, voosen s'wereldts prijs:
Al haeren sanck, en spel en vreught,
Al haeren handel niet en deught.

4. Eer benouw ick eenen deughe-niet,
Als het gheen dat my dees leurster biet:
Sy lieght, bedrieght, en Man en Vrouw:
Sy strijckt ons uyt, en roept noch jouw.

5. Salomon den wijsten van het Landt,
Absalon den schoonsten diemen vandt,
Sijn neer-ghevelt als eenigh loof,
De wormen voor-ghestelt tot roof.

6. Aristoteles diep van verstandt,
Cicero den wel-bemonden quant,
Den Rijcken Dreck, jae Cesar oock,

Sijn min oft meer vergaen als roock.

7. Veel vermaerde Princen hier en daer,
Sijn verschoven ick en weet niet waer:
En rijck oft arm, en kleyn oft groot
In't op-staen van een oogh zijn doot.

8. Wat een korte feest is hier ghenucht:
Snel als sonne-schijn neemt sy de vlucht,
Sy ruckt, sy pluckt ons eeuwich deel,
Sy brockt, sy koockt ons groote krackeel.

9. O mensch, wormen aes! o klomp van slijk
Nu oft morghen mooght ghy zijne en lijck
Dat jeder toekomst, hem haest gheeft:
Doet jeder wel soo langh ghy leeft.

10. Doorspoet, eer, en staet haer hooghste goet
Gaet op en neer als ebb' en vloedt:
T is hoy 't is stroy, 't is maer een blom,
Die met den minsten windt woeyt om.

11. Noemt niet eyhgen dat ghy quijt kont zijn,
Watse gheeft, neemt sy weer tot u pijn,
Wat draefde, slaefde sonder winst,
Seght aen dees pop eens op u dienst.

Een Kers-mis Liedeken.**Op den Thoon: *Amarilli mia bella (oft) Sulamite keert weder.***

1. Treckt nu Herders te gader,
 Naer Bethleem slechten stal; want ons is naerder
 Ghekomen een bewaerder,
 Bewijst hem eer, voor sijn bermhertigheden,
 Want hy wilt zijn aenbeden,
 U stem wilt dwingen om sijnen lof te singhen,
 En met vreughden, in u jeughden, door goy deughden
 Bly op-springhen.

2. In een stal wordt den Heere
 Gheboren tot ons boet om ons te leeren,
 Met oodtmoet te verkeeren,
 Hy komt t'serpent door sijne kracht vernielen.
 En verlossen de zielen,

Die door een vruchte Adam brocht in swaer suchte,
 Wilt van stonden, vry van sonden, lof vermonden,
 Met ghenuchte.

3. Het was inden nacht spade
 Als't Kindt ter wereltd quam met druck belade
 In-halen onse schade,
 Maer den nacht was veel klaerder dan de daghen,
 Want die dat noydt en saghen
 Dat d'aldermeeste, wie dienende s'Hemels gheesten,
 Liet sijn throone, liet sijn kroone, en quam woone
 By de beesten

4. Met recht nu d'Enghels singhen,
 Lof zy Godts eenigh Kindt dat komt bedwinghen
 Al des vyandts bespringhen,
 En singhen oock: U zy te samen vrede
 Die 't Kindt ter aerden bracht mede
 Aen al die stille zijn en van goeden wille,
 En verrachten, te versmachten, te verachten
 S'wereldts grille.

Een Liedeken tot goet vermaen over den daghelijkschen menschen handel.

Op de Wijse: *Ick plach wel den tijd voor desen.*

1. MEnsch naer Godts beeldt gheschapien,
Comt ghy schijnt wat vreught te raepen,
Uyt het snel verdwenen goet,
Dat de ziel veel pijnen doet
Treckt u hert van deese leuren,
Eer sy't Goddelijck beeldt besmeuren,
Want al wat het peck aenraeckt,
Is het schoon, 't wordt vuyl ghemaect.

2. Al zijt ghy in sond' ontfaghen
Niet te min heb ghy verlanghen
Om te doen noch quaet op quaet:
Och hoe deirt my uwen staet,
Loopen, ketsen, swieren, drillen,
Hondert duysent sotte grillen,
Brenghet ghy voort met ziel verlies,
Straftmen u soo is men vies.

3. Veel en weten niet te spreken,
Dan van ander-mans ghebreken,
Oft seer onnutten kout,

Daer't ghemoet me wordt benout.
 Valter somtijds eens te singhen,
 'K hoor veel goddeloose dinghen,
 'K wenschte wel voor dien tijdt,
 Dat s'haer tonghen waren quijt.

4. Voor den spiegel t'hayr op-setten
 Daer kont ghy het beste op letten,
 Eer den luysbos is gheruymt,
 Dickwils is de Mis versuymt.
 Tijds ghenoech vindt g'om te praeten,
 En te proncken achter straeten,
 Van den Goddelijcken dienst
 Houden veel het alderminst.

5. Komt ghy dan noch inde Kercke,
 Dickmaels ist om te bemercken,
 Den persoon die ghy bemindt,
 ('T schaemt my dat ick't soo bevindt)
 Met een schandigh ooghen wenschken
 T'quaet ghevonden duyvels strengsken,
 D'een treckt d'ander haest van daer:
 Gaet, en loopt, 'k en weet niet waer.

Een ander nieuw Leyssem-liedt.***Op de Wijse; La dosse slaeme de la moer.***

O Nacht veel klaerder als den dagh
 Waer in een suyver Maeght ghelagh,
 Een Maeght waer door Godt door sijn macht
 Nu is gheboren lanck van te voeren.

O nacht verwacht.

Een Maeght Godt vaert wordt niet ontgort
 De duysternisse verdreven wort,
 Door licht dan ons door eygen kracht
 Nu is gheboren lanck van te voeren.

O licht verwacht.

Een poorte waer door noyt Man en quam
 Gheopent wiert voor't soete Lam
 T'onser soeningh in desen nacht
 Nu is gheboren lanck van te voeren.

O Lam verwacht,

O oude Vaders u verheught
 Want ghy u al verheughen meught,
 U Verlossingh in desen nacht
 Nu is gheboren lanck van te voeren.

By u verwacht.

O menschen wilt in desen tijdt
 En altemael ook zijn verblijdt,
 Uwen Salighmaecker in desen nacht
 Nu is gheboren lanck van te voeren.

O lanck verwacht.

*Nieuw Herders liedt.**Stemme: Alsoo't begint.*

O Liefste Enghelkens // Seght eens wat maeckt ghy hier,
 By dit kleyn Kindeken // Soo naeckt en sonder vier:
 Die Enghels meynen al dat ghy hun hebt gheseyt,
 Dat dit lief Kindeken is onse saligheydt.

Maer waer het onsen Godt // En waer hy de Heere van al,
 Soud' hy gheboren zijn // In eenen beesten stal:
 En heeft Jersuaem die rijcke Coninck stadt,
 Heeft sy niet een Palleys voor haeren Godt ghehadt.

Is hy Godt eenigh Soon // En vander eeuwigheydt,
 Seght eens hoe kan hy zijn // gheboren inden tijdt:
 En wie had' oydt ghedacht dat oock een Maghet reyn,
 Cost blijven altijdt Maghet en t'samen Moeder zijn.

Die Joden segghen ons // En vrighen nu en dan,
 Is sijnen Vader doch // Niet eenen Timmerman,
 Neen neen ondanckbaer volck dit nieuw gheboren kindt,
 Heeft u voor Abrahams tijdt gheschapen en bemindt.

Hoort dan o Herderkens // En knielt eens rom en tom,
 Siet eens het Kintje soet // Gheeft sijnen willecom:
 Sijn traentjes zijn ghenoech voor u en alle-gaer,
 Maer korts gheeft hy sijn Bloedt voor eenen nieuwe Jaer.

Een nieuw Leyssem-Liedt.

Op de Wijse: Mopse para-baricon.

Iesus is gheboren,
 Godt is nu een kindt,
 Adam heeft ons verloren,
 Jesus ons weder vindt:
 Een Maghet is nu Moeder
 Menschen leeft in vreught;
 Godt is onsen broeder
 Menschen u verheught.

 Weest ghegroet soet Kindeken,
 Grooten Heere van al
 Willecom in't Kribbeken
 In den beesten stal,
 Maer ick staen verslaghen,
 En ick den vol rouw
 Dat ghy moet verdraghen,
 Dese felle kouw.

 Wilt dit Kindt wat wermen
 Brenght een weynigh vier,
 T'kindt van kouw sal sterven,
 Blijft het noch langh soo hier,
 Hebt ghy noch houdt noch kolen,
 Sluyt hem in u hert,
 T'kindt wordt u bevolen,
 Oft't vergaet van smert.

 Schrey niet meer soet Kindeken,
 Ons hert is voor u
 Ons hert is u beddeken,
 Slaept Jesu Jesu
 T'hert dat is vol voncken,
 Vol van liefden brandt
 T'hert is u gheschoncken,
 Oock wil en verstandt.

Een nieuw Gheestelijck Liedeken.

Op de Wijse: *Frans-man hede niet wel gheweest, &c.*

1. LAet u Schaepkens Herderkens

Hoort de stem *van* d'Engeltjens
Sy verkonden, Met hun monden,
U voorwaer:

Hier de alder-beste maer.

2. Sa dan spoeyt u naer den stal
By den grooten Godt van al,
Wilt hem soecken, Daer in doecken,
Herderkens,
Want Godt is gheworden mens.

3. Herderinnekens spoeyt u wat,
Treckt naer Bethleem naer de stadt,
Een verkoren Kindt gheboren,
Inden nacht,
Hier soo langh van u verwacht.

4. Comt met Suycker broot en saen
Wilt wat Pappeken maecken gaen,
Herderinne tredt toch binnen,
By het Kindt,
Want het u soo seer bemindt.

5. Ach hoe is het hier ghestelt,
Hier en is noch broodt noch ghelt,
Ach de leden zijn door-snedes,
Van dit Kindt,
Door het snijden vanden windt.

6. Die het al gheschapien heeft,
Hier van groote koude eest,
Godt den Heere sonder kleere,
In het hoy,
Leyt hier op een buffel stroy.

7. Siet den Os en't Eseltjen,
 Die Verwerment Kindeken,
 Siet het beven suchtjens gheven,
 In dese kou,
 Want daer en is vier noch schouw.

8. Coridon och lieven maet,
 Kee wat hout doch kappen gaet,
 Haelt toch torven met heel korven
 Ras brengt hout,
 Want dat kintjen is soo kout.

9. Amarillis stockt wat vier,
 Want het veel te kout is hier,
 Haelt wat kolen 't is u bevolen,
 Ras komt aen
 Want-men 't kint moet bakelen gaen.

10. Nimfkens die soo seer bemint,
 Comt wermt de doecxkens *van* het kint
 Comt ghy-lieden papken sieden,
 Comt ras aen,
 Joseph salse rueren gaen.

11. Brenght een wieghsken uyt de stadt,
 En komt wieght het kintjen wat,
 Uwen Heere, rijdt soo seere,
 Singht sa sa,
 Jesus Kintjen na na na.

12. O ghy lieve Moederken
 Gheeft hem toch een memmeken,
 Siet het dorsten, naer u borsten,
 Suyver Maeght,
 Want zijn hertjen naer u jaeght.

13. Oorlof Jesus liefste kindt,
 Die soo seer den mensch bemindt,
 Wilt ons gheven, in dit leven,
 Nu te gaer,
 Een goet saligh Nieuwe Jaer.

Een nieuw Kers-Liedeken. Hoe, ende wat vreught de Herderkens waren hoorende, als sy naeckten den stal van Bethleem, alwaer onsen Salighmaker ghehoren is.

Op de Wijse: Ick wil voordaen met Bacchus swieren.

HERders hebt ghy niet vernomen,
 Van de komst van uwen Heer,
 Jesus is te Bethleem komen,
 T'is een Kindt wel alsoo teer,
 Sa gaet henen hem besoecken,
 Naer Bethleem inden stal,
 Onsen Godt leydt daer in doecken,
 Die ons hier verlossen sal.

2. Siet de Herders hier eens loopen
 En verlaeten hun schaepkens al,
 Och wat vreught was daer te coopen,
 By Jesus in desen stal,
 Een jeder heeft dit kindt aanbeden,
 Maer onspreeckbaer was de vreught
 Die de Enghels daer toen deden,
 Boven Bethleem stal met jeught.

3. De Moeder Godts stondt heel verslaghen
 Soo sy dit volck hoorde aen,
 Heeft haer Kindt stil wegh gedragen,
 En in't hoy verborghen gaen,
 Siet de Herders haer ontwelen,
 Want die vreught sy hoorden klaer,
 Soo op Citers, Luyt en Velen,
 t'Scheen dat eenen Hemel waer.

4. Sy zijn met vreught binnen ghetreden,
 En Maria thoonden t'kindt,

Joseph sey met soete reden,
 Siet wie de wereltdt ontbindt,
 Dry Persoonen in het wesen,
 En men eenen Godt maer vindt,
 Nochtans dry seer hoogh ghepresen,
 Waer van een is dit kindt.

5. My dunckt ick sien de Herders loopen,
 Heel gheladen met eten waer,
 Som met Boter Saen en stoopen,
 Om het kindt te voeder daer,
 Soete melck met heel Cannen,
 Suycker ende Specery,
 Quamen daer veel vrou en mannen,
 Aen de Sy van Jesus by

6. Och mensch komt ghy met Specerijen,
 Ane die Sy van Jesus oock,
 Dat is dat ghy u ziel moet mijen,
 Van allen des wereltds roock,
 Laet de wereltdt met haer prachte,
 En bemindt dit kleyne kindt,
 T'is gheboren op Kers nachte,
 En ghy het in Bethleem vindt.

Een nieuw Kers-Liedeken.

Op de Wijse: *Hoe sietmen Cupido nu Floreren.*

1. O Liefsten Godt wel kleyne Kinden,
 Wilt ghy gheboren zijn van een Vrouw,
 Om ons van Adams lot t'ontbinden,
 Waer door wy steken inden rouw.

2. Wel Jesus t'is my droef om hooren
Dat ghy hier buyten in een schuer,
By Bethleem Stadt zijt gheboren,
Heel vervallen van houdt en muer.

3. Wie heeft hier eerst de tijnghe vernomen,
My dunckt dat zijn de Herderkens al:
Dat Jesus in Bethleem was ghekomen,
In een verworpen beesten stal.

4. De Herderkens ghinghen haer vertrecken,
Naer haer ghebuere goedertier,
Die sy terstondt deden op-wecken:
Troocken naer Bethleem met plesier.

5. Een jeder heeft wat by hem ghesteken,
Want weynigh gherief was daer ontrent:
Een Lammeken namen sy onbegrepen,
En veel beesten meer onbekent.

6. Maria heeft Jesus toe-ghegrepen,
En set hem op haeren schoot seer klaer,
Jesus heeft sijn handt uytghestecken,
En gaf de Herders den seggen daer.

7. Maer wat ghenucht was niet hier buyten,

Boven dit Stalleken seer bemindt,
Het scheen den Hemel te ontsluyten,
Om te vermaecken dit kleyne Kindt.

8. Jesus heeft groot ghemeynsaem ghehoude,
En spelden met allen de Herderkens daer,
Al was het noch sulcken bitter koude,
De Liefde en wierdt dat niet ghewaer.

9. Hoort eens de sture Noortsche winden
Bestormen hier rondom den stal,
Het schijnt sy't kindt willen verslinden,
Nochtans is hy den Godt van al.

10. Dit kindt en was maer korts gheboren,
En men wist dat haest over al,
Want de dry Coninghen quamen te hooren,
Sy reysden met een Ster naer den stal.

11. Maria die stondt heel verslaghen
Soo daer dees Coninghen quamen aen,
En quamen naer't Kindeken Jesus vraghen,
Omdat de Ster daer bleef stille staen.

12. De Coninghen zijn binnen ghetreden,
Maria thoonden t'Kindt sonder fout,

Een soet Offerande sy deden,
Van Myrrhe Wieroock en Goudt.

13. Herodes quam dit oock te hooren,
Als dat den Coninck der Coninghen groot,
Te Bethleem inden stal was gheboren,
Hy swoer hem in stilte de doodt.

14. Och mensch ghedenckt de groote pijn,
Die dit onnoosel Kindt voor ons lijdt
Laet des wereldts ydel schijne,
Want men weet noyt uer oft tijdt.

Een nieuw Kers-Liedeken.

Stemme: Hoe sietmen't Vlees-huys proncken.

SA menschen sonder beven,
Loopt met de Herderkens al,
Den Heer die sal u gheven,
Te Bethleem inden Stal
Gaet ghy hem daer besoecken,
Hy leyt ghewonden in doecken,
Die ons verlossen sal.

2. Wel Godt O kleyne Kindt,
Is u Liefde soo groot
Om den mensch te ontbinde:
Verlossen hem van de doot
Nochtans des wereldts rallen,
En deught nu niet met allen,
Door haeren handel snoodt.

3. Comt mensch ick moet u schencken
Jesus dat kleyne Kindt,
Wilt ghy het eens ghedencken,
Wat knoop hy u ontbindt,
Want Adam door de sonden,
Had ons leelijck ghebonden,
En Jesus noch bemindt.

Een nieuw Liedeken vande H. Dry Coninghen.

Stemme: Ballet vanden Grave van Monterey.

WAt sien ick Tyter ginder verre
 Dat daer soo blickt,
 Het schijnt daer lichten duysent helder sterren
 Ick ben heel verschrickt,
 Och och ick vrees voor onse Cudden
 Tyter staet my by
 Het Vee van u en my
 Dat sullen wy gaen hudden
 Naer een ander Wey.

Och Coridon Vrient uytvercoren
 Sou desen nacht,
 Messias lichtelijck wel zijn gheboren
 Van ons lanck verwacht
 Ick heb ghehoort in d'eerst ontslapen
 Een soet Enghels stem,
 Wilt ghy aenbidden hem,
 Herderkens laet u schapen
 Treckt naer Bethleem.

Wy namen onse Melck-stoopen
 Het eerst van al,
 En ginghen samen haestelijck loopen
 Naer den armen Stal,
 Alwaer dat wy hebben ghevonden
 d'Hooghe Majesteydt,
 Al in een Krib gheleydt,
 In doecxkens teer ghewonden
 Voor ons saligheydt.

Die Engeltjens ter samen songhen
 Daer Gloria,
 En oock die Herderkens met vreughden spronghen

Al victoria,
 Coridon nam sijn fluyt en d'ander
 Riepen sa sa sa,
 Herderkens en viva,
 Laet ons u met malkander
 Singhen na na na.

Dry Coninghen uyt verre Landen
 Met al oodtmoet,
 Die quamen om te doen hun offerhanden
 Aen het Kintjen soet,
 Maria was in achter-dencken
 Op dit selve pas,
 Sy dacht Herodes ras,
 Haer Kintjen soude krencken
 Daer hy gram op was.

Door d'eerst quam Jaspar ende Melsen
 En Baltesaer,
 Het soete Kintjen daer met vreught omhelsen
 D'een voor d'ander naer,
 Sy deden voor hun offerhanden
 Myrrhe Wieroock Goudt,
 Het Kintjen menigh fout,
 Ded' hun in liefde branden
 Die eerst was verkout.

Die grootste Princen vande Wereldt,
 Met bly gheschal
 Die quamen kostelijck bekleet bepeereldt,
 In den armen Stal,
 Maer och sy wisten van te voren,
 d'Reden en het slot,
 Dat in dit beeste kot,
 Op heden was gheboren
 Samen Mensch en Godt.

Het Kintjen soet begonst te dorsten,
 Met groote lust,
 Het wierp hem aen sijns Moeders lieve borsten,

En volbrocht sijn gust,
 Die Herderkens al sonder blamen
 Tierden dat het klinckt,
 Hun hert van vreughden sprinckt,
 En riepen al-te-samen
 Onsen Coninck drinckt.
 Roept Viva nu den Jonck geboren,
 Het Kindt Jesus,
 En schenckt aen het soete Kintjen uytverkoren
 Eenen vrede-kus,
 Weest willecom o groot valianten
 Dorst van Israel,
 Ghegroet Emanuel,
 Die breken komt die banden
 Van die eeuwighe hel.

Een nieuw Liedeken van de Gheboorte ons Salighmaeckers.

Op de Wijse: *Philis mijn tweede ziel.*

1. WOordt is gheworden Vleesch,
 O sondaer laet uw' vrees,
 Een soete Vriendelijcke Kinder-stem,
 Roept u naer't Stalleken van Bethleem,
 Gheen Donder, Blixem oft Trompet
 Verandert hier de Goddelijcke wet
 Den Enghel singht de menschen peys en vred'

De Liefde Godts brengt den Olijf-tack med'
 Het Kindt light hier en weent,
 Om u in't quaedt versteent,
 Ey laet toch die Goddelijcken Douw
 Om'hert beweghen tot een goet berouw;
 Gheheel den Hemel is verblijt,
 Wanneer ghy om uw' sonden droevigh schreyt,
 Den jonghen nieuw gheboren Pellicaen
 Schenckt u sijn Bloedt schenckt ghy hem eenen traen
 Dry Coninghen van ver',
 Gheroepen door een ster'
 Doen Godt hun offerande al-te gaer,
 Volght ghy de sterr' van uwen roep wel naer,
 En gheeft aen Godt dat hy u vraeght,
 Een droevigh hert dat is dat hem behaeght,
 Heer neemt mijn hert het best dat in my leeft
 Die beter heeft, dat hy u beter gheeft.
 Den Honingh soeten Naem
 Van Jesus is bequaem
 Om't Woordt te wesen van een kloeck soldaet,
 Die voor't Gheloof van Jesus strijden gaet,

O Heer al zijt ghy teer en kleyn,
 Ghy zijt den alder-vroomsten Capiteyn,
 Ick bidd'u door u eerst vergoten Bloedt,
 Schrijft uwen soeten Naem in mijn ghemoet.
 Lam Godts ghy zijt ghedaelt,
 Om my die was verdwaelt,
 O goeden Heer en Herder van ons al,
 Ghy komt u Schaepkens soecken inden stal,
 Ghy thoont door u bermhertigheyt,
 Dat ghy voorwaer den goeden Herder zijt;
 O goeden Herder ick ken uwe stem,
 Leyt my naer't stalleken van Bethleem.

Een nieuw Kers-Liedeken.

Op de Wijse: Comt toch al ghelijck met vreught ghetreden.

MEnschen weest verblijdt ick heb vernomen,
 Dat den Heer die ons bemindt,
 Is uyt sijnen hoogen throon gekomen,
 En gheworden een kleyn Kindt,
 Weest dan verheught:
 En dat niet sonder reden,
 Al in eer en deught,
 Want siet op heden,
 Is de hooghe Majesteyt,

Gheworden Mensch voor onse saligheydt
 Heden is des Vyandts macht verdwenen,
 Die ons had ghebrocht in druck,
 Maer het saligh licht is u verschenen
 Tot ons eeuwich goedt gheluck,
 Vred' aen den Mensch,
 Die zijn van goeden wille
 Songhen d'Engeltjens,
 Seer soet en stille,
 Vrede aen den grooten Godt,
 Die leyt gheboren in een beesten kodt.

Herderkens op op wilt nu ontslapen
 Hebdy niet ghehoort een stem,
 Dat ghy laten sout u bocken, schapen
 Trecken recht naer Bethleem,
 Ghy blijft in't veldt
 Hier uwen tijdt versnoepen,
 Hoort eens met ghewelt,
 Die Enghels roepen,
 Op op Herders over al,
 Wilt loopen loopen naer den slechten stal

Weet gy niet dat uwen uytvercoren
 Daer ghy lanck hebt naer ghewacht,
 Nu is inden armen stal gheboren,
 In het midden vanden nacht,
 Loopt dan met vre,
 En wilt hem gaen besoecken
 Draeght wat melck me,
 En kleyne doecken,
 Want t'is seker en ghewis,
 Dat Jesus nu noch on-ghewonden is.

Wel o grooten Godt hoe kan het wesen,
 Dat ghy licht in soo in koy
 Om ons vuyle sonden te ghenesen,
 Overdeekt met hoy en story,
 Is uwen troon,
 Als nu een beeste wooningh

Jesus Godt en Soon,
 Wel wat vertooningh,
 Is u rijck nu soo herset,
 Dat ghy hout by de beesten u salet.

Siet dat soete Schapeken by de beesten,
 Comt om onse saligheydt,
 Het is om ons sonden d'aldermeeste,
 Dat hy bitterlijck schreyt,
 Sus sus sus sus:
 Och alderliefste vrientjen
 Na na lieven Jesus
 Soete Kintjen,
 Sluyt u lieve ooghskens nou,
 Want sy zijn moe van weenen door de kou.

En wie sal het soete Lam verwerpen,
 Dan den Os en Eseltjens
 Want van groote bitter kou ach armen,
 Beven al sijn ledekens,
 Joseph voor al,
 Sal gaen een vierken stoken
 En Maria sal
 Een papken koken,
 Voor dat oversoete Schaep,
 Soo magh hy komen tot den soeten slaep.

Herderkens maeckt vreught sijn ooghskens klaren
 Perst daer al die traentjes uyt
 Tyter maeckt ghenucht en spelt op snaren,
 Sa Leander neemt u fluyt,
 Al d'Engheltjens,
 Den Heer glori songhen
 En die Lammerkens,
 Met vreughden spronghen,
 De Moeder die songh na na na,
 En al die Herders riepen hy viva.

Viva viva viva kleynen Coninck,

Viva viva soete Lam
 Soeter als het Suycker soet als honinck,
 Ghy die zijt uyt Davidts stam,
 Omt hier vervult,
 Ter aerden neder-daelen
 Omdat ghy de schult,
 Soo sout betalen,
 Die ghelaten heeft Adam,
 Waerom dat onsen Godt ter aerden quam
 Och mocht ik dat soete Kindt aenschouwen,
 Die is Godt en samen Mensch
 En met liefden in mijn armen douwen,
 Dat waer alle mijnen wensch,
 En oock het slot,
 Van al mijn droevigh leven,
 Jesus goeden Godt,
 Ey wilt doch gheven,
 Dat nu uwen slechten staet,
 Magh komen voor mijn arm ziel ter baet.

Eynde.

Vidit. G.V.L.C. &c. A.A.